

Bryssel 25.5.2016  
SWD(2016) 169 final

## KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

### TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

#### *Oheisasiakirja*

**ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta vaihtuvien markkinarealiteettien vuoksi**

{COM(2016) 287 final}  
{SWD(2016) 168 final}  
{SWD(2016) 170 final}  
{SWD(2016) 171 final}

| A. Toimien tarve                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Mikä on ongelma ja miksi se on ongelma?</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p>Vaikutusten arviointi on tehty rinnakkain audiovisuaalisia mediapalveluja koskevasta direktiivistä REFIT-ohjelmassa tehdyn jälkiarvioinnin kanssa.</p> <p>Yleisesti voidaan todeta, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia.</p> <p>REFIT-arvioinnissa yksilöitiin kolme keskeistä ongelmakenttää:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Alaikäisten ja kuluttajien riittämätön suojelu videonjakoalustoilla.</li> <li>- Tasapuolisten toimintaedellytysten puuttuminen perinteisten lähetykspalvelujen ja tilauspalvelujen välillä ja sisämarkkinoiden heikkoudet, jotka johtuvat siitä, etteivät direktiivin säännökset ole kaikilta osin riittävän täsmällisiä.</li> <li>- Se, etteivät kaupallista viestintää koskevat säännöt enää vastaa tarkoitustaan.</li> </ul> <p>REFIT-arvioinnissa todettiin myös olevan varaa yksinkertaistamiseen erityisesti menettelyissä, joilla tuetaan alkuperämaan periaatteen ja joidenkin kaupallista viestintää koskevien sääntöjen soveltamista.</p> |
| <b>Mitä olisi saavutettava?</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>Yleisinä tavoitteina on</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. parantaa kuluttajien ja alaikäisten suojelua,</li> <li>2. taata tasavertaiset toimintaedellytykset, säilyttää sisämarkkinoiden eheys ja parantaa oikeusvarmuutta ja</li> <li>3. yksinkertaistaa lainsäädäntöä.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Mikä on EU-tason toiminnasta saatava lisäarvo?</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>Audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi muodostaa sääntelykehyksen Euroopan audiovisuaalialan sisämarkkinoille. Tilattavien palvelujen ja videonjakoalustojen kehitys, sen mukaan tuomat katselutottumuksien muutokset ja siihen liittyvät riskit ovat ilmiöitä, jotka vaikuttavat kaikkiin jäsenvaltioihin.</p> <p>Audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin tulevan tarkistamisen katsotaan olevan sekä toissijaisuus- että suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä säilytetään vähimmäistason yhdenmukaistaminen ja yhteistyömekanismit ja annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus ottaa huomioon kansalliset erityispiirteet.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| B. Ratkaisut                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Millä vaihtoehtoilla tavoitteet saavutettaisiin? Onko jokin vaihtoehto asetettu etusijalle? Jos ei ole, miksi ei?</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p>Vaihtoehdot on ryhmitelty sen mukaan, mihin erityiseen ongelmaan niillä on ensisijaisesti määrä puuttua. Etusijalle asetettu vaihtoehto on korostettu harmaalla kussakin kohdassa.</p> <p><b>1. Ratkaisuvaihtoehdot ongelmaan alaikäisten ja kuluttajien riittämättömästä suojelusta videonjakoalustoilla</b></p> <p>Vaihtoehdossa <u>A</u> kannustetaan itsesääntelyyn alaikäisten ja kuluttajien suojelemiseksi videonjakoalustoilla.</p> <p>Vaihtoehto <u>B</u> velvoittaa videonjakoalustat käyttämään keinoja suojella alaikäisiä ja suojella vihapuheelta yhteissääntelyn avulla.</p> <p><b>2. Ratkaisuvaihtoehdot ongelmaan tasapuolisten toimintaedellytysten puuttumisesta ja sisämarkkinoiden heikkouksista</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

### **a) Eurooppalaisten teosten edistäminen**

Vaihtoehto A antaa sekä televisiolähetysille että tilattaville palveluille lisää joustavuutta täyttää velvoitteet edistää eurooppalaisia teoksia.

Vaihtoehto B säilyttää tilanteen ennallaan televisiolähetysille ja lujittaa sääntöjä tilattavien palvelujen tarjoajille.

### **b) Alaikäisten suojelu tilattavissa palveluissa**

Vaihtoehto A nostaa alaikäisten suojelun tasoa tilattavissa audiovisuaalisissa mediapalveluissa, yksinkertaistaa haitallisen sisällön määritelmää ja edesauttaa EU:n yhteissääntelyä sisällön kuvauksissa (deskriptoreissa).

### **c) Alkuperämaan periaate**

Vaihtoehto A yksinkertaistaa ja parantaa lainkäyttösääntöjä ja yhteistyömenettelyjä.

### **d) Sääntelyviranomaisten riippumattomuus**

Vaihtoehdossa A vaaditaan, että jäsenvaltioilla on oltava riippumaton sääntelyviranomainen, ja asetetaan vaatimuksia sen riippumattomuuden ja tehokkuuden tueksi. ERGAN koordinointi- ja neuvoa-antavaa roolia vahvistetaan, ja sen asemasta säädetään audiovisuaalisia mediapalveluja koskevassa direktiivissä.

## **3. Ratkaisuvaihtoehto ongelmaan kaupallista viestintää koskevista säännöistä, jotka eivät enää vastaa tarkoitustaan**

Vaihtoehto A joustavoittaa joitakin audiovisuaaliseen kaupalliseen viestintään sovellettavia sääntöjä.

### **Mitkä ovat eri sidosryhmät? Kuka kannattaa mitäkin vaihtoehtoa?**

Direktiivin mahdolliset muutokset vaikuttavat eniten seuraaviin: kansalliset sääntelyviranomaiset, julkiset televisiolähetystoiminnan harjoittajat, kaupalliset televisioyhtiöt, tilattavat palvelut (catch up -palvelut, tilausvideopalvelut, uutisportaalit), videonjakoalustat (jota eivät tällä hetkellä kuulu direktiivin soveltamisalaan), itsesääntelyelimet, kuluttajat (myös alaikäiset), mainostajat ja mainostoimistot (erityisesti kaupallisessa viestinnässä) sekä riippumattomat tuottajat ja jakelijat (erityisesti eurooppalaisten teosten edistämisessä).

Sidosryhmien näkemysten pohjalta voidaan todeta seuraavat tulevaisuuden toimintavaihtoehtojen kannalta keskeiset seikat:

- Näkemysten lähentyminen sen suhteen, että direktiivin soveltamisalaa koskevia sääntöjä on tarpeen muuttaa, vaikkei sidosryhmien keskuudessa ollut yhteistä linjaa tai selkeää näkemystä siitä, miten asiassa tulisi edetä, sekä näkemysten lähentyminen tarpeesta varmistaa kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuus.
- Sidosryhmien tuki tilanteen säilyttämiselle ennallaan liittyen alkuperämaan periaatteeseen, siirtovelvollisuuteen/löydettävyyteen, esteettömyyteen vammaisten näkökulmasta sekä sääntöihin yhteiskunnallisesti merkittävistä tapahtumista, lyhyistä uutisraporteista ja oikeudesta vastineeseen.
- Selkeän sidosryhmien välisen yksimielisyyden puuttuminen, kun on kyse kaupallisesta viestinnästä, alaikäisten suojelusta ja eurooppalaisten teosten edistämisestä.

### **C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset**

#### **Onko parhaaksi arvioidusta vaihtoehdosta etuja? Jos on, mitkä ovat sen pääasialliset edut?**

Etusijalle asetettu vaihtoehto on yhdistelmä kohdassa B harmaalla korostetuista vaihtoehdoista. Pääasialliset hyödyt ovat seuraavat:

- Alaikäisten suojelua parannetaan muun muassa velvoittamalla suojelemaan alaikäisiä haitalliselta sisällöltä ja vihapuheelta videonjakoalustoilla.
- Varmistetaan, että mediapalvelut myötävaikuttavat kulttuuriseen monimuotoisuuteen tavalla,

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>joka soveltuu eri liiketoimintamalleihin.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Televisiolähetysten ja tilattavien palvelujen kohtelua tasapuolistetaan muun muassa alaikäisten suojelussa, eurooppalaisten teosten edistämisessä ja kaupallisessa viestinnässä.</li> <li>- Säilytetään joustavuutta siinä, miten jäsenvaltiot panevat audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin täytäntöön, ja mahdollistetaan, että toissijaisuuteen liittyvät näkökohdat ja kansalliset erityispiirteet voidaan ottaa huomioon.</li> <li>- Direktiivin täytäntöönpanoa parannetaan.</li> </ul> |
| <p><b>Onko parhaaksi arvioidusta vaihtoehdosta kustannuksia? Jos on, mitkä ovat sen pääasialliset kustannukset?</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p>Etusijalle asetetun vaihtoehdon pääasialliset kustannukset aiheutuisivat tilattaville palveluille ja videonjakelualustoille. Ne liittyisivät pääasiassa kuluttajansuojan parantamista koskevien säännösten täytäntöönpanoon. Näitä kustannuksia pienentäisi kuitenkin se, että osa jäsenvaltioista on jo ottanut käyttöön tiukempia sääntöjä ja suuret videonjakoalustat ovat toimintapolitiikkansa mukaisesti jo toteuttaneet vapaaehtoisia toimenpiteitä kuluttajien suojelemiseksi.</p>                                                                                                          |
| <p><b>Kohdistuuko kansallisiin talousarvioihin ja viranomaisiin merkittäviä vaikutuksia?</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p>Tärkeimmät kansallisiin talousarvioihin ja viranomaisiin kohdistuvat vaikutukset johtuisivat yhteissääntelyn täytäntöönpanosta alaikäisten suojelemiseksi videonjakoalustoilla sekä lakisääteisestä vaatimuksesta taata kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuus ja vähimmäisedellytykset, jotka sääntelyviranomaisten on täytettävä. Jälkimmäisessä tapauksessa vaikutukset riippuvat siitä, missä määrin kansalliset sääntelyviranomaiset jo täyttävät nämä edellytykset.</p>                                                                                                           |
| <p><b>Onko muita merkittäviä vaikutuksia?</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p><b>Ei</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>Oikeasuhteisuus?</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Direktiivin periaatteella vähimmäistason yhdenmukaistamisesta varmistetaan EU:n toiminnan oikeasuhteisuus.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p><b>D. Seuranta</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>Milloin politiikkaa tarkastellaan uudelleen?</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p>Jatkuva seuranta varmistetaan säätämällä jäsenvaltioiden säännöllisestä raportoinnista komissiolle ja komission raportointivelvollisuudesta Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |